

การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม
สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา *
INTERNAL SUPERVISION OF ISLAMIC PRIVATE SCHOOL
ADMINISTRATORS UNDER OFFICE OF THE PRIVATE EDUCATION IN
YALA PROVINCE

อามีเราะห์ ลาแซ¹ และ ซูฮัยรี บ็องจาชา²

Amiroh Lasae¹ and Suhairee Beungacha²

¹⁻²หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

¹⁻²Master of Education Program in Educational Administration Yala Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: amirahlasae@gmail.com

วันที่รับบทความ : 7 มิถุนายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ 14 มิถุนายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 16 มิถุนายน 2568

Received 7 June 2025; Revised 14 June 2025; Accepted 16 June 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน และ 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะทางการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 320 คน ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้คือ

Citation:

* อามีเราะห์ ลาแซ และ ซูฮัยรี บ็องจาชา. (2568). การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(3), 1216-1236.

Amiroh Lasae and Suhairee Beungacha. (2025). Internal Supervision Of Islamic Private School

Administrators Under Office Of The Private Education In Yala Province.

Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(3), 1216-1236.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-Test) การทดสอบค่าเอฟ (F-Test) และทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheff's Method)

ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดยะลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ พบว่า ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ระดับการศึกษา ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน พบว่าภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ผลการประมวลข้อเสนอแนะทางการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ผู้บริหารควรส่งเสริมจัดหาสื่อการสอน อบรมพัฒนาทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนปีละ 1 เรื่อง

คำสำคัญ: การนิเทศภายใน, ผู้บริหารโรงเรียน, สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา

Abstract

The aims of this study were to 1) study the level internal supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province, 2) compare internal supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province, classified by gender, education level, position, work experience, and school size, and 3) compile recommendations on internal supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province. The sample group was 320 school administrators and teachers under Office of the Private Education in Yala Province in the academic year of 2024, obtained by a stratified random sampling technique. The instrument was a questionnaire. The statistical methods used included mean, standard deviation, t-test, F-test, and Scheffe's method for multiple comparison.

The results of this study found that 1) supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province, overall, was high, 2) the comparative results of internal supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province, classified by gender and education level showed no significant differences overall and each aspect except for classroom action research, which showed a statistically significant difference at the .05 level. When categorized by position, work experience, and school size, statistically significant differences were found overall at the .05 level, and 3) compilation suggestions for internal supervision of Islamic private school administrators under Office of the Private Education in Yala Province revealed that administrators should promote the provision of teaching materials, provide regular professional development training, clearly define responsibilities, continuously develop the curriculum, and encourage the conduct of at least one classroom research per year.

Keywords: Internal supervision, school administrators, Office of the Private Education in Yala Province

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 6 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐจะต้องจัดให้ อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และมาตรา 22 ระบุว่าอย่างชัดเจนว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559)

การนิเทศเป็นขอบข่ายงานหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ เป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายใน ซึ่งการนิเทศภายในโรงเรียนจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา หากผู้บริหารมีการนิเทศติดตามการจัดการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมตามสาระและหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยวิเคราะห์หลักสูตรและเนื้อหา สาระ มาตรฐานการเรียนรู้ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดเตรียมสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม กับผู้เรียน จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นตามความเหมาะสม โดยจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน ตลอดจนผู้ที่มีความสามารถพิเศษและผู้ที่มีความบกพร่องหรือด้อยโอกาส โดยฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์การประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวัน การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงและการปฏิบัติจริงสร้างสถานการณ์ตัวอย่างส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่านและใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง การผสมผสานความรู้ต่าง ๆ ให้สมดุลกัน ปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงงาม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระกิจกรรม จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่าย ผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ จัดให้มีการนิเทศการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเป็นการนิเทศที่ร่วมมือช่วยเหลือกันแบบกัลยาณมิตร นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียน ทั้งนี้ตามแนวคิดของกลิคแมน, กอร์ดอน; และรอส-กอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon, 2007 อ้างถึงใน เมธินี สะไร 2560) มี 5 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง 2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร และ 5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยตรง ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษาโรงเรียนเอกชน จังหวัดชายแดนภาคใต้ยังขาดศึกษานิเทศก์ ที่ทำหน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ แนะนำ ส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของบทเรียนให้เป็นที่ไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพ อย่างเต็มศักยภาพพร้อมทั้งจัดให้มีกิจกรรมอื่น ๆ ควบคู่ไปด้วย เช่น กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจ กิจกรรมมนุษยสัมพันธ์ กระบวนการนิเทศของโรงเรียนเอกชนที่ผ่านมาเป็นการนิเทศกันเอง ภายในโรงเรียน

ขาดการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และผู้เชี่ยวชาญด้านนิเทศจึงอาจทำให้เกิดปัญหาและ อุปสรรคในการบริหารจัดการทำให้ขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (ยุทธนา เกื้อกูล, 2560)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ซึ่งข้อมูลจากการศึกษาสามารถนำไปเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปกำหนดนโยบายในการบริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในการจัดการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานและภารกิจของการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา
2. เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน
3. เพื่อประมวลข้อเสนอแนะทางการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา

การจัดการศึกษาจะให้บรรลุวัตถุประสงค์จะต้องมีผู้ปฏิบัติหน้าที่ที่ให้คำแนะนำ ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนแก่ครูผู้สอน และผู้บริหารสถานศึกษากิจกรรมที่ทำเรียกว่า การนิเทศ การศึกษามีนักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้ คำว่า นิเทศ ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 หมายถึง ชี้แจง แสดง จำแนก และตามรูปศัพท์ หมายถึง การให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาให้คำแนะนำ และปรับปรุงใน ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Supervise หมายถึง Watch แอร์รี่ส (Harris, 1985 อ้างถึงใน ศุภลักษณ์ ลิฬหคุณากร, 2560) กล่าวถึง ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่า หมายถึง สิ่งบุคคลากรในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่ง สิ่งใดโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะ คงไว้หรือเปลี่ยนแปลงปรับปรุงการดำเนินการเรียน การสอนให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ และส่งผลสะท้อนไปถึงการพัฒนานักเรียนด้วย Over (เผ้าดู) Control (ควบคุม กำกับดูแล)

คลิกัน กอดอน และโรส-กอดอน (Glickman Gordon and Ross-Gordon, 2007) อ้างถึงใน ศุภลักษณ์ ลิขิตคุณากร, 2560) ได้กล่าวไว้ว่าการนิเทศการศึกษา หมายถึง หน้าที่ของทางโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงการสอนโดยการให้ความช่วยเหลือ โดยตรงกับครูการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการทำงานร่วมกันการพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่มและ การสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อนำข้อมูลมาปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ปนัดดา ศิริพัฒกุล (2558) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหาร ศิษยานิเทศก์ในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของครูอันเป็นเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนหรือขอผู้รับการช่วยเหลือ ให้สามารถดำเนินการสอนหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่บรรลุดตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องการในพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศิษยานิเทศก์ ครูหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเฉพาะสาขาวิชาในทุกระดับการศึกษา การช่วยเหลือเป็นไปด้วยความเอื้ออาทร บนพื้นฐานประชาธิปไตยสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ได้รับการช่วยเหลือ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน

การนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการและระบบการประกันคุณภาพที่โรงเรียนต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผลการนิเทศจะสะท้อนการปฏิบัติงานที่จะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนตามระบบประกันคุณภาพการศึกษาต่อไป การนิเทศมีส่วนสำคัญอย่างมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับโรงเรียนหรือสถาบัน การศึกษา ซึ่งได้มีผู้ให้ ความหมายการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ ดังนี้

ธนกร ลาวตม (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนหรือให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลัก ได้แก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือการสร้างเสริมพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน ทั้งทางด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจและสติปัญญา ให้เต็มตามวัยและศักยภาพหรือการ นิเทศภายในโรงเรียนหมายถึง การปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารกับครูใน

โรงเรียนนั้นในการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาการปฏิบัติงานของครูให้มีประสิทธิภาพและส่งผลต่อคุณภาพของนักเรียน

ญานี ญานะโส (2562) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึงกระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรทางการศึกษา โดยการระดมสรรพกำลัง สนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ที่ตรงกับความต้องการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและต่อเนื่องส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร

กลิคแมน การดอน และรอส-การดอน (Glickman Gordon & Ross-Gordon, 2007 : 299-300 อ้างถึงใน สุนันทา สบายวรรณ, 2558) ได้กล่าวไว้ว่า การนิเทศภายใน โรงเรียนว่าจะคำนึงถึงทุกองค์ประกอบทางการศึกษาที่จะทำให้การสอนของครูมีคุณภาพ และประสิทธิภาพสูงขึ้น ซึ่งองค์ประกอบดังกล่าว ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรงให้มีการปรับปรุงการสอนด้วยตัว ครูเองอย่างสม่ำเสมอ การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มการพัฒนาผู้เชี่ยวชาญในวิชาชีพ การพัฒนา หลักสูตร และการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนของครู ทำให้นักเรียนซึ่งเป็นเป้าหมายหลักของการ เรียนการสอนได้รับผลประโยชน์จากการสอนของครู

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนหรือขอผู้รับการช่วยเหลือ ให้สามารถดำเนินการสอนหรือการปฏิบัติงานในหน้าที่บรรลุลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ ของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนศึกษานิเทศก์ ครูหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเฉพาะสาขาวิชาในทุกระดับการศึกษา การช่วยเหลือเป็นไปด้วยความเอื้ออาทร บนพื้นฐานประชาธิปไตยสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ได้รับการช่วยเหลือ

หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

หลักการนิเทศภายในโรงเรียนจะเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีนักวิชาการศึกษาได้กล่าวถึง หลักการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

บีชและไรน์ฮาร์ทซ์ (Beach & Reinhartz , 2000) อ้างถึงใน จิตติมา วรรณศรี, 2557) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการนิเทศนั้นควรคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

1. หลักการเปลี่ยนแปลงเริ่มที่ตนเอง ครูสามารถแก้ปัญหาการเรียนการสอน โดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง

2. หลักความเชื่อและความศรัทธา บุคคลจะยอมรับความจำเป็นในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนนั้น มาจากความรู้สึภายในตน ไม่ใช่จากการสั่งหรือบังคับโดยผู้อื่น

3. หลักวิธีการที่หลากหลาย มีวิธีในการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการสอนของครูที่หลากหลายวิธีอาทิการประชุมอภิปรายอย่างเป็นทางการ การเยี่ยมชั้นเรียน การสังเกต อย่างเป็นระบบซึ่งจะช่วยให้สามารถสำรวจและระบุปัญหาในชั้นเรียนได้

4. หลักการเป็นพี่เลี้ยงให้คำแนะนำ การใช้เวลาในชั้นเรียน การอำนวยความสะดวก จะช่วยให้ครูจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. หลักครูเป็นศูนย์กลางการพัฒนาครูคือ ผู้มีบทบาทหลักในการกำหนดพัฒนาเปลี่ยนแปลงตามความต้องการ ความพร้อมและความสามารถของครู

6. หลักกัลยาณมิตร ผลลัพธ์ของการนิเทศการศึกษาขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดี การประสานงาน ความร่วมมือ ความไว้วางใจ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบและ ต่อเนื่อง มีขั้นตอนที่ชัดเจน กำหนดเป้าหมายอย่างชัดเจน มีการทำงานโดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของ บุคลากรทุกคน ยึดครูเป็นศูนย์กลางการพัฒนาครู สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการดำเนินงาน ตลอดจนมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน

7. บทบาทผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้นิเทศต้องเป็นผู้ริเริ่มและเสริมพลังเพื่อนำโรงเรียนไปสู่การเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านหลักสูตร วิธีการเรียนการสอน

8. บทบาทพี่เลี้ยง ผู้นิเทศควรมีทักษะของพี่เลี้ยงโดยการใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนช่วยเหลือครูทั้งด้านความรู้การปฏิบัติหน้าที่ การให้ผลสะท้อนกลับและสนับสนุนครูเพื่อทำ การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2559) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศภายในจะต้องมีหลักของความเป็น ประชาธิปไตย ส่งเสริมให้เกิดความมีอิสระในความคิด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อผลที่จะเกิดกับ โรงเรียนและผู้เรียนให้มากที่สุด

สรุปได้ว่า หลักการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง การส่งเสริมสนับสนุนและกระตุ้น พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกให้ครูในทุก ๆ ด้าน เช่น ความรู้ด้านหลักสูตร การใช้สื่อและเทคโนโลยีการสนับสนุน การจัดการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ และการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพ และพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีระบบบรรลุผลเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศภายในโรงเรียน

กลิคแมน, กอร์ดอน และรอส-กอร์ดอน (Glickman, Gordon & Ross-Gordon, 2007 อ้างถึงใน เมธีนิ สะไร, 2560) ได้กำหนดขอบข่ายของการนิเทศภารกิจการนิเทศภายในโรงเรียน ไว้ว่าเป็นการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียน การสอนในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อการสอน การวัดและประเมินผล การจัดครูเข้าสอน สิ่งอำนวยความสะดวก และการพัฒนาครูในการดำเนินงานดังกล่าว 5 ด้าน คือ 1) ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ 3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษามุ่งศึกษาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา โดยมีขอบเขตของการค้นคว้าในรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำนวน 1,856 คน (ที่มาข้อมูลสารสนเทศโรงเรียนเอกชนในสังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา โดยใช้ตารางเปรียบเทียบเครจซี่และมอร์แกน (krejcie and Morgan.1970) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 320 คน จากสถานศึกษาจำนวน 41 แห่ง โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้เป็นแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามนี้สร้างขึ้นเพื่อให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ประกอบด้วย 1.การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2. การพัฒนาทางวิชาชีพ 3. การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4. การพัฒนาหลักสูตร 5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะหรือความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด จำนวน 5 ข้อ

3. วิธีสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1 ศึกษาหลักการแนวคิด ทฤษฎี นิยามคำศัพท์ จากเอกสารวิชาการต่างๆ อาทิ วิทยานิพนธ์ วารสาร หนังสือ เอกสารทางวิชาการ และข้อมูลที่เผยแพร่ผ่านทางสื่ออินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ต่างๆ เพื่อเป็นการกำหนดกรอบแนวคิดและขอบข่ายด้านเนื้อหาที่ใช้ในการสอบถาม

3.2 สร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดการวิจัยและรูปแบบที่กำหนดไว้ โดยตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์

3.3 นำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปฏิบัติงานวิจัยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างของเนื้อหาและภาษาที่ใช้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านบริหารการศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความสมบูรณ์ ถูกต้อง และตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา

3.4 นำผลการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน มาวิเคราะห์หาค่า IOC หรือค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามหรือวัตถุประสงค์ (Index of Item objective Congruence: IOC) ด้วยวิธีการหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามโครงสร้าง

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเสนออาจารย์ที่ปฏิบัติงานวิจัยอีกครั้ง เพื่อพิจารณาความถูกต้องและแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแล้ว ไปทดสอบ (Try out) กับครูผู้สอนที่มีลักษณะคล้ายกับกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ด้วยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha

Coefficient) โดยกำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมอยู่ที่ระดับสูงกว่า 0.70 ขึ้นไป (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ทั้งนี้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า เท่ากับ 0.928 ซึ่งถือว่ามีความคุณภาพสามารถนำไปใช้ได้

3.6 ผู้วิจัยจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ พร้อมลงรหัสและใช้การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์1) เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา 2) เพื่อเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน 3) เพื่อประมวลข้อเสนอแนะทางการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ปีการศึกษา 2567 จำนวน 320 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) โดยทดสอบความแตกต่างของค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยการวิเคราะห์ความ

แปรปรวน (One-Way ANOVA) ซึ่งผลการศึกษสามารถสรุปในประเด็นสรุปผลการวิจัยอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา

ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 79.70 โดยมีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 89.40 และสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 10.60 ตำแหน่ง ผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ 7.50 และครู คิดเป็นร้อยละ 92.50 ซึ่งมีประสบการณ์การทำงาน ตั้งแต่ 5-10 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 57.20 และส่วนใหญ่สังกัดโรงเรียนขนาดกลาง (มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301-1,000 คน) คิดเป็นร้อยละ 35.30

การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา พบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ด้านการพัฒนาหลักสูตร และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน หากพิจารณาตามแต่ละด้าน ดังนี้

1) การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้บุคลากรในที่ร่วมกันกำหนดเป้าหมายเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและ เป้าหมายในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูนำหลักสูตรที่พัฒนาไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในวิชาชีพ

2) การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีข้อเดียว คือผู้บริหาร

มีการวางแผนพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารมีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรทรัพยากรในการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา

3) การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและ วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงาน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการเปิดโอกาสให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมทำให้ทีมประสบความสำเร็จ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

4) การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารมีการศึกษาวิเคราะห์ หลักสูตร สาระแกนกลางความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการวางแผนจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารมีการประเมินผลหลังการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

5) การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูในสถานศึกษาทุกคน รองลงมา คือ ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างต่อเนื่อง และ ผู้บริหารมีการเผยแพร่แลกเปลี่ยนผลการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ผู้บริหารส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในงานวิชาการ และ ผู้บริหารสนับสนุนให้ครูนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ผู้บริหารมีการสร้างความตระหนักให้แก่ครูให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียน

2. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน

1) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันยกเว้น ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พิจารณารายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการพัฒนาวิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงกับด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มไม่แตกต่างกัน

4) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านให้ความช่วยเหลือครูโดยตรงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Method) ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีระดับการนิเทศมากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ทำงานตั้งแต่ 5-10 ปี และผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ 10 ปีขึ้นไปมีระดับการนิเทศมากกว่าผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี

5) ผลการเปรียบเทียบการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ภาพรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ . 05

3. ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ประมวลข้อเสนอแนะทางการนิเทศภายในของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา

การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามควรได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบในหลายมิติ เพื่อยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนและเสริมสร้างศักยภาพครู โดยสามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำคัญได้ 5 ประการ ดังนี้

1) ด้านการให้ความช่วยเหลือโดยตรงผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการสนับสนุนครูในเชิงระบบ ไม่ว่าจะเป็นด้านสื่อการสอน เทคโนโลยี งบประมาณ และสวัสดิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ชายแดนใต้ที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร การจัดตั้งกลไกช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบพี่เลี้ยงหรือเครือข่ายชุมชนสนับสนุนครู จะช่วยลดภาระงานและเสริมสร้างกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่

2) ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะครูให้ทันสมัย โดยเน้นการอบรมที่ตรงกับความต้องการ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี และการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ผู้บริหารควรจัดสรรเวลา ทรัพยากร และเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อบรมพัฒนาทางวิชาชีพอย่างสม่ำเสมอ

3) ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ควรส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีเป้าหมายชัดเจน โดยมีการแบ่งบทบาทหน้าที่ ตรวจสอบความก้าวหน้า กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบให้ชัดเจน และประเมินผลการทำงานอย่างต่อเนื่อง การนิเทศภายในควรเน้นการสร้างวัฒนธรรมการสื่อสารและการร่วมมือ เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการทำงานของครูทั้งระบบ

4) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่นและหลักสูตรแกนกลาง การอบรมเกี่ยวกับการปรับใช้หลักสูตร พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และการประเมินผลหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จะช่วยให้การเรียนการสอนมีคุณภาพและตอบโจทย์ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

5) ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียนควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง พร้อมจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับ การวิจัยและการใช้ผลวิจัยเพื่อปรับปรุงการสอน การนิเทศควรเน้นการสนับสนุนด้านวิชาการ และติดตามการใช้ผลวิจัยในทางปฏิบัติจริง

โดยสรุป การนิเทศภายในที่มีคุณภาพควรทำหน้าที่เป็นทั้ง “ผู้นำทางวิชาการ” และ “ผู้สนับสนุนอย่างเป็นระบบ” ซึ่งจะช่วยยกระดับศักยภาพของครู พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนคือปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายเหล่านี้สู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพในบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในพื้นที่จังหวัดยะลา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดยะลา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร เปรียบเทียบการนิเทศตามปัจจัยส่วนบุคคลและบริบทโรงเรียน และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ในการอภิปรายผลนี้ ผู้วิจัยได้พิจารณาเปรียบเทียบผลการวิจัยกับแนวคิดทางทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง สะท้อนให้เห็นว่าผู้บริหารมีบทบาทในการสนับสนุนครูอย่างใกล้ชิด ทั้งด้านวิชาการ เทคนิคการสอน การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทั้งด้านเนื้อหาวิชา และบริบททางวัฒนธรรมและศาสนา การที่ผู้บริหารมีบทบาทช่วยเหลือครูอย่างใกล้ชิดจึงเป็นสิ่งจำเป็นยิ่งลักษณะของการนิเทศดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Glickman, Gordon และ Ross-Gordon (2018) ซึ่งกล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารในฐานะผู้นำด้านวิชาการที่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนครูอย่างสม่ำเสมอ โดยการนิเทศควรเป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาครู ไม่ใช่เพียงการประเมิน อย่างไรก็ตาม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การวิจัยในชั้นเรียน แสดงให้เห็นว่าครูและผู้บริหารในบริบทของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามยังไม่ตระหนักหรือยังขาดทักษะในการนำกระบวนการวิจัยมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ข้อมูลนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทรี วรรณมโนมัย (2561) ที่พบว่า แม้ครูจะเข้าใจว่าการวิจัยในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญ แต่กลับไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากขาดเวลาหรือการสนับสนุนอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์ และขนาดโรงเรียน ผลการเปรียบเทียบตามปัจจัยส่วนบุคคลและบริบท พบว่าการนิเทศภายในมีความแตกต่างในบางปัจจัย โดยในส่วนของ เพศ และระดับการศึกษา ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งอาจแสดงว่า การปฏิบัติงานด้านการนิเทศในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมีมาตรฐานหรือแนวทางที่คล้ายคลึงกัน ไม่ขึ้นกับคุณสมบัติเฉพาะของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Hoy and Miskel (2013) ที่กล่าวว่าโครงสร้างและวัฒนธรรมขององค์กรการศึกษาสามารถสร้างความเป็นเอกภาพในแนวปฏิบัติได้ในขณะที่ ตำแหน่งหน้าที่ส่งผลให้ระดับการรับรู้และประสบการณ์ในการนิเทศแตกต่างกัน โดยเฉพาะระหว่างครูกับผู้บริหาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Beach and Reinhartz (2000) ที่เสนอว่าผู้มีบทบาทต่างกันในกระบวนการนิเทศมักมีมุมมองที่ต่างกันต่อจุดเน้นและความสำคัญขององค์ประกอบการนิเทศ นอกจากนี้ยังพบว่า ครูที่มีประสบการณ์น้อย ได้รับการนิเทศในระดับสูงกว่า โดยเฉพาะในด้านการให้ความช่วยเหลือโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Fullan (2007) ที่กล่าวว่าครูใหม่หรือครูประสบการณ์น้อยต้องการการสนับสนุนอย่างเป็นระบบมากกว่าครูที่มีประสบการณ์สูงซึ่งมักพึ่งพาตนเองได้ดีขึ้น ในด้านของ ขนาดโรงเรียน พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่มีระดับการนิเทศภายในสูงกว่า ซึ่งอาจเกิดจากโครงสร้างการบริหารที่เป็นระบบ มีหน่วยงานวิชาการแยกเป็นสัดส่วน และมีทรัพยากรสนับสนุนมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งมักใช้รูปแบบการบริหารแบบไม่เป็นทางการมากกว่า ผลดังกล่าวสอดคล้องกับงานของ จุริพร สุกใจ (2564) ที่ชี้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณ จึงไม่สามารถจัดระบบนิเทศได้อย่างเต็มรูปแบบ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จากผลการศึกษา ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในใน 5 ด้านสำคัญ ได้แก่ 1) การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง 2) การพัฒนาวิชาชีพ 3) การพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม 4) การพัฒนาหลักสูตร และ 5) การวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการ การสร้างเครือข่ายวิชาการ และการจัดระบบนิเทศที่มีการติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน แนวทางดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ DuFour & Eaker (1998) ที่เน้นการพัฒนาผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ซึ่งช่วยให้ครูได้เรียนรู้ร่วมกันในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา กล่าวโดยสรุป การนิเทศภายในในโรงเรียน

เอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดยะลามีจุดเด่นในด้านการสนับสนุนครูอย่างใกล้ชิด แต่ยังมี ความท้าทายในด้านการสร้างระบบวิชาการที่มั่นคง โดยเฉพาะในด้านการวิจัยในชั้นเรียน และ การจัดการองค์ความรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทเฉพาะของโรงเรียน ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมอย่าง เป็นระบบจะสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการเชิญ วิทยากรสำหรับการจัดหลักสูตรฝึกอบรมและพัฒนาให้กับบุคลากรภายในองค์กร เพื่อการ สร้างและพัฒนากรอบความสามารถในการปฏิบัติงาน
2. ด้านการพัฒนาทางวิชาชีพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแฟ้มสะสมผลงาน เพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมและดีที่สุดในการศึกษาข้อมูลสำหรับใช้ในการประเมินการปฏิบัติงาน ครู เนื่องจากการใช้แฟ้มสะสมงาน โดยวิธีการใช้แฟ้มสะสมงานในการประเมินการปฏิบัติงาน ครูจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน
3. ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม ผู้บริหารต้องมีความระมัดระวังและ รอบคอบในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในองค์กร เปิดโอกาสให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วม ใช้ วิธีการใกล้เคียงที่เป็นธรรม รอบคอบ และประหยัดค่าใช้จ่าย
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชน มีส่วนร่วม ในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานของ สถานศึกษา เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขอันจะนำไปสู่การบรรลุซึ่ง เป้าหมายของการจัดการศึกษา
5. ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ผู้บริหารควรสนับสนุนให้มีการวิจัยเชิง ปฏิบัติการเพื่อเป็นการศึกษารวบรวม หรือการแสวงหาข้อเท็จจริงโดยใช้กระบวนการทาง วิทยาศาสตร์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปอันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ ทั้งในด้าน ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดอื่นในภาคใต้ เช่น ปัตตานีและนราธิวาส เพื่อเปรียบเทียบและทำความเข้าใจบริบทเฉพาะในระดับภูมิภาคมากยิ่งขึ้น
2. ควรวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมกรณีพิเศษ ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

เอกสารอ้างอิง

- กรรทอง จิรเดชากุล. (2559) *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ธารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กมล ภูประเสริฐ. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เมธีพิปส์.
- กาญจนา เชิดทะเล. (2560). *การบริหารงานนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัด ขอนแก่น*. ใน *วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย*.
- คนธวรรณ เกษงาม. (2558). *ความต้องการการนิเทศการสอนของครูสังกัดเทศบาลเมืองชลบุรี อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี*. ใน *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- จวิพร สุดใจ. (2564). *การพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. *วารสารวิจัยและพัฒนากาการบริหารการศึกษา*, 11(2), 45–60.
- จิตติมา วรณศรี . (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณ.

- ญาณิ ญาณะโส. (2562). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. ใน *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุริยสาส์น.
- ปนัดดา ศิริพัฒนกุล. (2558). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- พัชรี วรรณมโนมัย. (2561). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูระดับมัธยมศึกษา: กรณีศึกษาจังหวัดชายแดนใต้. *วารสารครุศาสตร์ศึกษา*, 9(1), 31–45.
- เมธินี สะไร. (2560). การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มสหพัฒนา อำเภอเรือเสาะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน *การศึกษานิเทศศาสตร์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย*. มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- ยุทธนา เกื้อกุล. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อสร้างผู้เรียนสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. ใน *วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์*. วิทยาเขตปัตตานี
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2559). การพัฒนาองค์ความรู้หลักสูตรฐานสมรรถนะด้านภาษา: กรณีศึกษาท่าน้ำโมเดล. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*, 34(1), 99–112.
- ศุภลักษณ์ ลิฬหคุณากร. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. ใน *วิทยานิพนธ์ ค.ม. การบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- Beach, D.M., & Reinhartz, J. (2000). *Supervisory leadership: Focus on instruction*. Boston: Allyn and Bacon.
- Brigg, T. H., & Justman, J. (1952). *Improving Instruction through Supervision*. New York: McMillan.

- DuFour, R., & Eaker, R. (1998). *Professional learning communities at work: Best practices for enhancing student achievement*. National Education Service.
- Fullan, M. (2007). *The new meaning of educational change* (4th ed.). Teachers College Press.
- Bush และ Middlewood (2005)
- Glickman. (2007). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. (6th ed.), Boston: Allyn & Bacon.
- Glickman, C. D., Gordon, S. P., & Ross-Gordon, J. M. (2018). *Supervision and instructional leadership: A developmental approach* (10th ed.). Pearson.
- Goldhammer, R., Anderson, R. H. & Krajewski, & R. J. (1993). *Clinical Supervision : Special Methods for the Supervision of Teacher*. (2nd ed). New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Harris, B. M. (1985). *Supervision Behavior in Education*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Harris, Ben M. (2003). *Supervisory behavior in education*. (3rd ed.). Englewood Cliffs: Prentice-Hall.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). *Educational administration: Theory, research, and practice* (9th ed.). McGraw-Hill Education.
- Krejcie, R. V. & Daryle, W. M. (1970). Determining Sampling Size for Research Activities. *Journal of Education and Psychological Measurement*, 10(11), 308.